

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

26.04.2012 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Класа](#)

✓ Рекорден скок от 394 млн. лв. на проблемните заеми

http://www.klassa.bg/news/Read/article/202268_%D0%A0%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D1%80%D0%B4%D0%B5%D0%BD+%D1%81%D0%BA%D0%BE%D0%BA+%D0%BE%D1%82+394+%D0%BC%D0%BB%D0%BD.+%D0%BB%D0%B2.+%D0%BD%D0%B0+%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B5%D0%BC%D0%BD%D0%B8%D1%82%D0%B5+%D0%B7%D0%B0%D0%B5%D0%BC%D0%B8

Лошите и реструктурираните кредити удариха нов рекорд. Те вече са 23,35% от всички отпуснати към края на март, показваха данни на Българската народна банка. По-притеснителното е, че като абсолютна стойност те скочиха с 394 млн. лв. до 9,7 млрд. лв.

Това е рекорден скок на проблемните заеми за последните близо две години. Предишният им исторически ръст бе през април 2010 г. - с 424 млн. лв.

През декември 2011 г. лошите кредити намаляха за първи път от началото на кризата, но следващите три месеца те постоянно се увеличаваха. Така през януари повишението бе със 124 млн. лв., а през февруари с още 66 млн. лв. Като се сметне и покачването от март, излиза, че само от началото на годината те са скочили с 584 млн. лв., докато обемът на общото кредитиране е намалял с близо 70 млн. лв.

Рекордьори по лоши и реструктурирани заеми са фирмите – там всеки четвърти попада в тази графа (25,46%). За март проблемните заеми на компаниите са скочили с 379 млн. лв. Всеки пети жилищен кредит е или реструктуриран, или има проблеми с обслужването. Единствено при потребителските има леко намаление от 19,94% на 19,82% като дял от всички отпуснати.

Припомняме, че според статистиката на централната банка лоши заеми са тези с просрочие над 90 дни, които в края на миналата година са 14,93% от всички отпуснати, или 8,37 млрд. лв. От тях 1,78 млрд. лв. са необслужвани кредити между 90 дни и 180 дни. Кредити за 6,6 млрд. лв. могат да се смятат за загуба, защото са с просрочие над 180 дни. Други заеми за 4,6 млрд. лв. пък са "под наблюдение". Те не са обслужвани между 30 и 90 дни. Така кредитите, които не са обслужвани повече от 30 дни, общо са 13 млрд. лв.

В същото време експертите от централната банка отчитат, че и бизнесът, и домакинствата продължават да спестяват „като за световно“. В края на третия месец на годината влоговете на компаниите в страната са скочили с нови 9,9 на сто и достигат 13,74 млрд. лв. При домакинствата годишният растеж продължава да е по-силен, като през март повишението на заделените средства е с 13,3 на сто до 31,62 млрд. лв. (40,6% от БВП). Припомняме, че през 2010 г. влоговете на населението скочиха с 12,3%, а през 2011 г. - с 13 на сто. През първите месеци на тази година тенденцията дори се ускори, като за януари ръстът бе 13,5%, а за февруари 13,2 на сто.

Леко обаче се увеличава темпът на бизнес кредитирането. Заемите за компаниите се повишават с 5,7% на годишна база през март при 4,8% ръст през февруари и в края на месеца достигат 33,452 млрд. лв. Заемите за домакинствата са паднали с 1% на годишна база до общо 18,734 млрд. лв. През февруари кредитирането падна също с 1%, което е над средното ниво за 2011 г. и 2010 г. При жилищните обаче има раздвижване, като в края на третия месец те вече са 8,76 млрд. лв. и нарастват с 0,6% през март (0,7% ръст през февруари 2012 г.).

✓ Марио Драги иска пакт за икономически растеж

http://www.klassa.bg/news/Read/article/202258_%D0%9C%D0%B0%D1%80%D0%B8%D0%BE+%D0%94%D1%80%D0%B0%D0%B3%D0%B8+%D0%B8%D1%81%D0%BA%D0%B0+%D0%BF%D0%B0%D0%BA%D1%82+%D0%B7%D0%B0+%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BA%D0%B8+%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%B6

Президентът на Европейската централна банка (ЕЦБ) Марио Драги призова за създаването на европейски „пакт за растеж“ в допълнение към споразумението за бюджетна дисциплина, което беше подписано по-рано, предаде АФП. Вчера той посочи пред комисията по икономически въпроси на Европейския парламент, че „сега трябва да се върнем назад и да изготвим пакт за икономически растеж“. Драги е против по-пряка подкрепа на ръководената от него институция за икономическия растеж в Европа, но за продължаване на усилията на европейските страни да оздравят финансите си и да проведат структурни реформи, като тази на трудовите пазари.

Неговата прогноза е, че кредитирането от търговските банки за бизнеса вероятно ще остане слабо "за известно време" заради забавянето на икономиката на еврозоната. През декември и февруари ЕЦБ предостави пари на банките чрез евтини кредити за общо 1 трлн. евро (1,32 трлн. долара), припомни той. Средствата обаче не стигат до по-широката икономика, тъй като слабият растеж означава, че компаниите нямат голямо желание да теглят кредити, докато голяма част от еврозоната е на ръба на рецесията. "Не можем да заменим недостатъчното търсене", смята президентът на ЕЦБ. Той обаче отказа да посочи дали институцията ще предостави още евтини кредити на банките. Все пак остава оптимист, че икономиката се стабилизира, но добави, че евентуално допълнително повишаване на цените на суровините може да възпрепятства икономическата активност. "Наличните индикатори за първото тримесечие на 2012 г. масово

потвърждават стабилизирането на икономическата активност на ниско ниво“, каза Драги. По думите му вероятно инфлацията ще се задържи над 2% заради повишените цени на енергоносителите и непреките данъци. Думите му се потвърждават и от доклад на ЕЦБ, излязъл вчера. Според него през първото тримесечие на годината търсенето на кредити от страна на бизнеса в еврозоната рязко се е понижило, но през второто експертите очакват ръст. Основна причина за спада е острото свиване на финансовите нужди за инвестиции на компаниите. Те са се понижили с една трета. Това е било подкрепено и от понижено желание за ресурси, свързани със сливания и придобивания. Докладът на ЕЦБ отчита и остро свиване на търсенето на кредити от домакинствата, което отново се обяснява със стремежа за ограничаване на разходите. 12% от банките във валутния съюз очакват тази тенденция да се запази и през следващото тримесечие. Подобна е ситуацията и при потребителските заеми. Въпреки това ЕЦБ отчита плах оптимизъм в нагласите на банките. Спрямо края на 2011 г. се отчита повече сигурност от гледна точка на достъпа до свеж капитал. Подобряват се и нагласите по отношение на ефектите от дълговата криза, но експертите предупреждават, че това не означава, че кредитирането бързо ще се върне на предишните си нива.

✓ **Бойко Борисов към бизнеса: Вземете безвъзмездно 600 млн. лв.**

http://www.klassa.bg/news/Read/article/202255_%D0%91%D0%BE%D0%B9%D0%BA%D0%BE+%D0%91%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%81%D0%BE%D0%B2+%D0%BA%D1%8A%D0%BC+%D0%B1%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81%D0%B0%3A+%D0%92%D0%B7%D0%B5%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%B5+%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%B2%D1%8A%D0%B7%D0%BC%D0%B5%D0%B7%D0%B4%D0%BD%D0%BE+600+%D0%BC%D0%BB%D0%BD.+%D0%BB%D0%B2

Нека бизнесът да дойде и да вземе безвъзмездно 600 млн. лв., с които да подобри енергийната ефективност на предприятията. За това призова вчера премиерът Бойко Борисов. Той присъства на представянето на нова схема за финансиране по ОП "Конкурентоспособност" - програма "Енергийна ефективност и зелена икономика". Даваме 300 млн. лв. за подобряване на енергийната ефективност на бизнеса. За тези проекти фирмите ще трябва да осигурят 50% собствено финансиране. Ако нямат свои пари, им осигуряваме и кредитна линия от ЕБВР за други 300 млн. лв., които ще се дават при ниски лихви, допълни премиерът. Най-евтината енергия е спестената енергия. Нека спестим мощността на един реактор чрез енергийна ефективност, да направим и още един VII реактор. Вече е започнала програма за удължаване живота на V и VI блок на АЕЦ "Козлодуй". Като присъединим ВЕИ мощности от близо две хиляди мегавата, ще можем да изнасяме ток и през следващите 20 години, каза Борисов. Със спестените пари ще правим пречиствателни станции, жп линии и магистрали. Докладите сочат, че българската икономика е пет пъти по-енергоемка, отколкото в Европа, а от най-развитите държави десет пъти. Колкото повече харчим енергия, толкова повече реактори искат да правим, и то с парите на данъкоплатеца. Едва ли има друга държава като България, която си е позволила такова разхищение на пари за електроенергия, каза премиерът и даде пример с водната централа "Цанков камък", която е с мощност 80 мегавата, а струва един милиард лева. Според него в областта на енергетиката ние оправдаваме поговорката, че сме евтини на брашното и скъпи на триците.

Докладите на консултантите по АЕЦ "Белене", а и руската страна ясно казаха, че цената на централата е била обявена грешно през 2006 г. - всъщност струва 22-23 млрд. лв. България сега използва 5 хиляди мегавата, има мощности за 10 хиляди мегавата и нищо не налага да даваме 22 млрд. лв. за нови две хиляди мегавата мощност. Един от реакторите на АЕЦ „Козлодуй“ работи само за да покрива загубите по мрежата, посочи министър-председателят. Ако спестим 1000 мегавата, значи спестяваме над 10-11 млрд. лв. При санирането на жилищата сметките за отопление падат с 55-60%, а и сградите стават по-красиви и сигурни. За да успее тази програма, разчитам на завистта на българина. Колкото повече блокчета се санират, толкова повече хора ще поискат да го направят, подчерта Борисов.

До края на този програмен период ще бъдат цялостно обновени още 180 многофамилни жилищни сгради по ОП "Регионално развитие", като за тази цел ще бъдат използвани 63 млн. лв., обяви министърът на регионалното развитие и благоустройството Лиляна Павлова.

В сектор транспорт сме си поставили за цел до 2020 г. да имаме устойчива и напълно интегрирана транспортна система, отговаряща на екологичните изисквания и социалните потребности на обществото, заяви министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията Ивайло Московски. Постепенно ще бъде подменен транспортният парк в страната, ще бъдат внедрени интелигентни транспортни системи, каза Московски. Намаляване на трафика и подобряване на екологичността са основните ни цели, добави той. Московски посочи, че превозът на товари трябва постепенно да бъде прехвърлен от автомобилен на енергийно ефективен вид транспорт - железопътен или вътрешноводен и морски (на къси разстояния). Намаляването на фините прахови частици в градовете е друга основна цел и затова лично от министър-председателя е възложено проучване за ускорено въвеждане на електротранспортни средства в градовете - тролейбуси.

Проекти по новата схема се приемат от 14 май

От 14 май започва кандидатстването по схема „Енергийна ефективност и зелена икономика“ по ОП „Конкурентоспособност“, обяви икономическият министър Делян Добрев. По нея ще бъдат отпуснати безвъзмездно до 150 млн. евро за микро-, малки и средни предприятия за реализиране на проекти в енергоспестяващи производствени технологии и технологии от възобновяеми енергийни източници, технологии за намаляване на енергоемкостта на производството, както и мерки за усъвършенстване на процесите в предприятията, свързани с енергийния мениджмънт. Безвъзмездната помощ ще е между 30 и 50% от сумата на допустимите проекти разходи, като максималният размер на тази помощ за всеки отделен проект е до 2 млн. лв.

Първите шест договора, които ЕБВР подписа вчера с българските банки, са за общо 52 млн. евро. Банките ще отпускат заеми на българските малки и средни предприятия за определени инвестиции в енергоспестяващите технологии, както и в малки проекти за производство на енергия от ВЕИ като слънчево-термални системи и термопомпи. Това е изцяло нов и пилотен проект за България от гледна точка на това, че съчетава кредитната линия на ЕБВР и безвъзмездната помощ,

която предоставя министерството на икономиката.

Делян Добрев отчете, че до този момент по фонд "Козлодуй" сключените договори са за 175,3 млн. евро, като те са довели до спестена енергия, еквивалентна на 633 мегавата мощност.

✓ Само три чужди борси могат да купят БФБ

http://www.klassa.bg/news/Read/article/202292_%D0%A1%D0%B0%D0%BC%D0%BE+%D1%82%D1%80%D0%B8+%D1%87%D1%83%D0%B6%D0%B4%D0%B8+%D0%B1%D0%BE%D1%80%D1%81%D0%B8++%D0%BC%D0%BE%D0%B3%D0%B0%D1%82+%D0%B4%D0%B0+%D0%BA%D1%83%D0%BF%D1%8F%D1%82+%D0%91%D0%A4%D0%91

Според предварителните изисквания за приватизацията на БФБ-София само три чуждестранни борси могат да кандидатстват за покупката на държавния дял. Това съобщи Камен Колчев, председател на СД на „Елана финансов холдинг“, по време на дискусия за капиталовия пазар вчера. Виенският, франкфуртският и варшавският борсов оператор са възможните купувачи. По думите му най-вероятният сценарий е Виена да вземе българската борса.

Държавата трябва да продаде дела си в БФБ възможно най-бързо, без значение каква е цената, категоричен бе той.

Според него много по-важно за страната е, че приватизацията на БФБ ще раздвижи пазара, отколкото няколкото милиона от самата сделка. Думите му подкрепи и вече бившият заместник-председател на КФН Димана Ранкова, според която е много важно приватизацията да се случи бързо.

Цезари Пижковски, директор „Инвестиционно банкиране“ в УниКредит Полша, пък заяви, че Варшавската борса е по-атрактивна за компаниите от Централна и Източна Европа, защото на пазара в Лондон те биха останали незабелязани заради по-малкия си размер. Освен това според него Варшавската борса е достатъчно видима за чуждите инвеститори. По време на дискусията изпълнителният директор на БФБ Васил Големански коментира, че за да се даде тласък на борсата, държавните дялове в електроразпределителните дружества ще бъдат продадени през борсата до есента. По думите му очакванията са в началото и края на лятото да бъдат листването и приватизацията съответно на ЧЕЗ и Е.ОН. Колчев коментира, че няма официален интерес от мажоритарните собственици към миноритарните пакети в ЧЕЗ и Е.ОН и вероятно при тях вторичната търговия ще е по-активна спрямо тази при ЕВН, което ще бъде позитивно за пазара. Участниците в конференцията обясниха, че липсата на прозрачност, свеж ресурс и повече информация от самите компании са основните проблеми на българския капиталов пазар. Даниела Петкова, изпълнителен директор на ПОК „Доверие“, коментира, че е необходима повече информация за публичните дружества в България. Например разкриването на акционерите в дадено дружество беше ограничено и така трудно се доказва свързаност между лица, което позволява гласуване на решения в полза на мажоритарния собственик. Традиционно, компаниите не оповестяват и прогнози и виждания за бизнеса, все неща, които са стандартни за чуждите борси. Пенсионните фондове са си най-големите инвеститори в България, но пространството започна да става малко за нашите мащаби. Предлагането е твърде малко и ако някой иска пенсионните фондове да се активизират, трябва да поработи върху законодателната рамка, категорична бе тя.

Илиян Скарлатов, изпълнителен директор на KBC Securities България, пък заяви, че не трябва да се очаква, че чуждите инвеститори ще подобрят ликвидността в сегашната ситуация. Докато ние не вярваме в родните акции и не ги купуваме, няма как да очакваме БФБ да е атрактивна за чуждите инвеститори. Индивидуалните инвеститори са мъртви, договорните фондове не са активни, пенсионните фондове не купуват. Според него българските компании трябва да се листват двойно на пазара в Румъния, а не в Полша, защото с Румъния сме в един и същи клуб.

Вестник Капитал дейли

✓ По-конкурентни с 600 млн. лв. за зелени проекти

http://www.capital.bg/biznes/kompanii/2012/04/25/1815401_po-konkurentni_s_600 mln_lv_za_zeleni_proekti/

Една от основните спънки пред конкурентоспособността на българските фирми - високата енергоемкост на производството, вече има възможност да бъде до голяма степен преодоляна. До края на 2013 г. малките и средните предприятия ще могат да разчитат на до 600 млн. лв. (300 млн. евро) за изпълнение на програми за енергийна ефективност. Нещо повече - те ще могат да получат половината от средствата безвъзмездно. Това се предвижда по съвместната програма "Енергийна ефективност и зелена икономика" на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма (МИЕТ) и Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР), която стартира на 14 май. С помощта на кредитна линия до 150 млн. евро, която ЕБВР отпуска на шест търговски банки, фирмите ще имат възможност да си осигурят необходимото финансиране. Допълнителните 150 млн. евро безвъзмездна помощ по оперативна програма "Конкурентоспособност" пък ще направят цялата схема изключително привлекателна за бизнеса.

Напълно изпълнимо

Програмата е насочена към микро-, малки и средни предприятия, които искат да инвестират в енергоспестяващи технологии и да намалят енергоемкостта на производството си. Потенциални бенефициенти са фирмите от почти всички сектори на икономиката с изключение на тези в строителството и недвижимите имоти, както и финансовите компании. Ограничения има и за отрасли като производството на селскостопански продукти и рибните стопанства, секторите, в които не се допуска държавна помощ (въгледобив, стоманодобив), както и за производителите на алкохол, цигари и оръжия, които не влизат в спектъра на ЕБВР.

За финансиране могат да кандидатстват както проекти за енергийна ефективност, така и за възобновяеми енергийни източници (ВЕИ). Първите са свързани с инвестиции в машини, съоръжения, оборудване и системи за енергийно управление, които да намалят потреблението на енергия за единица продукция. Задължителният минимум спестена енергия трябва да е 10%. "Това е напълно изпълнимо изискване. Практиката показва, че след предприемането на мерки за енергийна ефективност енергоемкостта на предприятията спада средно с 30-35%", посочи Илия Илиев от

консултантската компания "ЕнКон сървисис". ВЕИ проектите пък трябва да са свързани единствено със собствените нужди на предприятието и да използват соларна, геотермална или термопомпена технология. По думите на Илиев допуска се и биомаса, но само ако е от собствени отпадъци - например в мебелните предприятия.

Много щедра програма

Като изискване към компаниите се поставя да могат да осигурят най-малко 80% от разходите на проекта - или със собствени средства, или със заем от някоя от участващите в проекта банки. Тук именно е важната роля на ЕБВР, която ще предостави до 150 млн. евро под формата на кредитна линия. Първите шест договора за общо 52 млн. евро бяха подписани вчера с Алианс банк България, Банка ДСК, МКБ Юнионбанк, Прокредит банк България, Райфайзенбанк (България) и Уникредит Булбанк. Тези средства ще помогнат за реализацията на проектите, тъй като финансирането често се оказва пречка за фирмите. "През последните две години редица компании спечелиха безвъзмездна помощ по оперативна програма "Конкурентоспособност", но впоследствие се отказаха от проектите, тъй като нямаха осигурено финансиране. С тази нова пилотна програма ще решим този проблем", посочи икономическият министър Делян Добрев. Условието по кредитите ще се определят от съответните търговски банки и ще зависят от оценката на риска на всеки отделен клиент, уточни управляващият директор на ЕБВР за Централна и Югоизточна Европа Жан-Марк Петершмит. Според него обаче заради съчетаването с грантовете от ЕС програмата е много привлекателна за предприятията. "Като се вземе предвид безвъзмездното финансиране от 30 до 50%, това е една много щедра програма", посочи той.

Помощ от Европа

Общо 150 млн. евро е помощта, която предприятията могат да използват от европейските структурни фондове. Максималният размер на гранта, който отделен проект може да получи, е 2 млн. лв., а процентът от разходите, който се осигурява безвъзмездно, зависи от избрания подход за изпълнение. Т.нар. технологично ориентирани проекти са по-малки. При тях не се изисква извършването на енергиен одит, а кандидатът може да избере необходимите му материали и оборудване от специфичния за програмата списък LEME (list of eligible materials and equipment). За такива проекти се предвиждат 30% безвъзмездна помощ. За по-големите и по-сложни проекти, които задължително минават през енергиен одит, грантът е 40%. Бенефициентите обаче могат да получат допълнително 10%, ако изпълняват определени условия. Такива например са доброволното провеждане на енергиен одит при малките проекти или инвестиции в когенерации, ВЕИ за нуждите на предприятието и преминаването към по-екологично гориво. "Бонус" има и за проекти в някои по-енергоемки сектори като производство на хлебни и тестени изделия, подготовка и предене на текстилни влакна, производство на стъкло, производство на керамични изделия, цимент и др.

И финансово измерение

Като цяло програмата цели да разреши проблема с енергоемкостта в България, която е пет пъти по-висока от средната в ЕС. Освен чисто екологичните ефекти изпълнението ѝ ще има и финансово измерение. "Енергията е скъпа, а индустрията използва много енергия. Това означава, че спестената енергия веднага ще се отрази на финансовите резултати на фирмите", категоричен е Петершмит. А когато компаниите започнат да произвеждат по-евтино, те ще станат и по-конкурентни на пазара.

✓ Кое ще даде нов живот на борсата

http://www.capital.bg/biznes/finansii/2012/04/25/1815408_koe_shte_dade_nov_jivot_na_borsata/

Максимално бърза приватизация на Българската фондова борса и Централния депозитар (без цената да е водещ фактор), продажба на държавни миноритарни пакети и повече прозрачност на публичните компании. В допълнение - няколко нови играчки като деривати. Това са импулсите, от които се нуждае местният капиталов пазар, за да излезе от летаргията, в която е изпаднал вече четири години. Период, в който не само световните, но и регионалните борси успяха да се възстановят, докато нашата е на нивата си от началото на кризата - с 80% надолу. Препоръките и изводите направиха инвеститори, мениджъри на публични компании и посредници. Част от тях са към самите участници на пазара, другите към държавата. Коментарите бяха дадени на конференцията "Бъдещето на капиталовия пазар", организирана от "Капитал" по повод класацията на най-добрите компании на борсата.

"Няма пазар, който да не се възстановил рано или късно, и нашият ще се възстанови. Затова му трябва както технологични решения, включващи и продажба на борсата, и нови "играчки" (нови възможности за търговия като деривати, къси продажби и др. - бел. ред.), така и говорене в посока на това, че пазарът е нещо полезно, той може да работи и на него може да се печели", каза Камен Колчев, председател на съвета на директорите на "Елана финансов холдинг", една от най-големите инвестиционни компании на пазара.

Защо приватизацията на БФБ е важна

Продажбата на държавния дял в БФБ е важна за развитие на фондовия пазар. Покупката му от голям чужд оператор ще направи местните компании видими за по-голям брой чужди инвеститори. Министерството на финансите (МФ) държи малко над 50% от капитала на оператора, като вече има критерии как ще се продават борсата и депозитарът.

Процедурата е задействана и предстои Агенцията за приватизация да насрочи конкурси за консултант и за реалната продажба. "Искам да потвърдя, че с приетата стратегия за приватизация на БФБ и Централния депозитар търсим интегриране на нашия пазар с европейския и създаване на една сериозна инфраструктура на нашата борса, което ще гарантира надеждност и ще повиши интереса на инвеститорите", каза Боряна Пенчева, зам.-министър на финансите. По думите на Васил Големански, изпълнителен директор на БФБ и член на съвета на директорите на Централния депозитар, очаква се процедурата да приключи до края на годината, а преди това двете ключови институции за инфраструктурата на пазара работят за осъществяването на трансграничен сетълмент и клиринг и въвеждането на нова информационна система за депозитара.

"Целта на тази продажба е развитие на пазара, а не високата цена, тя не трябва да има значение", коментира Камен Колчев. Според критериите само големи чужди борсови оператори ще могат да купят БФБ - София - като германската

Deutsche Boerse и Виенската фондова борса, с които ползваме една и съща търговска система Xetra. Лондонската борса и обединението NASDAQ - OMX също отговарят на изискванията.

Според Илиан Скарлатов, управител на "Кей Би Си секюритис България", продажбата на БФБ на голям чужд играч може да направи пазара по-видим, включително и за чуждите дребни инвеститори. По думите му дори един-двама от тях да погледнат към България и да инвестират ще има значение. Защото в момента липсата на ликвидност на вторичния пазар пречи и на първичния, т.е. силно усложнява привличането на нови компании на борсата, допълни той. А събуждането на дребните инвеститори ще помогне и за събуждането на целия капиталов пазар.

Повече прозрачност и сигурност

Осигуряването на инфраструктура и приватизация на борсата обаче не са достатъчни, тъй като те няма да решат проблема с липсата на прозрачност и недостатъчното разкриване на информация от страна на публичните компании. "Това са едни от основните причини, които спъват големите инвеститори от вложения на БФБ - София", посочи Даниела Петкова, изпълнителен директор на ПОК "Доверие", която е сред най-големите пенсионни компании на пазара. Според нея изискването на българския оператор за нивото на прозрачност е значително по-ниско от това за компаниите на големите фондови борси. Оттук у инвеститорите се поражда усещане за несигурност и риск, посочи Петкова. Представителите на пазара обаче посочиха, че регулациите в това отношение са доста слаби. Прави впечатление, че липсва надзор в това отношение, заяви и Огнян Донеv, главен изпълнителен директор на "Софарма". Затова и препоръките на участниците бяха да се работи повече в тази посока, като се създават условия за повече прозрачност, като например разкриването на реалните собственици на някои компании и разширяване на понятието за свързаност. "Ние нямаме съмнение, че инвестициите в акции са единствените реални инвестиции, т.е. в реалната икономика", каза Петкова, но подчерта, че липсата на прозрачност от страна на публичните компании, включително за собствеността им, направила местния пазар тесен за ресурса на пенсионните фондове.

Двойно листване

Докато пазарът обаче се съвземе, не е изключено български компании да потърсят ресурс за развитието на бизнеса си на други пазари в региона чрез двойни листвания. Според Скарлатов например в момента вариант за българските компании е набиране на капитал и на румънската борса. За листване там мислят няколко български компании, които се търгуват и на БФБ. Досега двойно листване са направили общо три български дружества, всичките в Полша – това са "Софарма", "Еврохолд България" и фондът за имоти "Интеркапитал пропърти дивелопмънт", който набра 3.6 млн. лв. от предлагането си на сегмента New Connect за по-малки и наскоро създадени компании. Планове за листване зад граница обмисляха още "Монбат", "Енемона" и "Каолин". Освен във Варшава те обаче обсъждат евентуално излизане във Франкфурт или в Букурещ.

"Полският капиталов пазар приветства всякакви компании, без значение от географията им, важното е да имат история, която да продадат", коментира Цезари Пижковски, директор "Инвестиционно банкиране" в "Уникредит Полша". По думите му обаче е важно, когато има двойно листване, инвеститорите да се третират еднакво и от двете страни на границата въпреки някои правни пречки за безпроблемното едновременно листване на два пазара. "Макар търговията с права за набиране на свеж ресурс да е правно сложна, всички подобни пречки са преодолими", коментира Здравка Угринова, партньор в "Джингов, Гугински, Кючуков и Величков".

Според Беата Кацпжик, главен специалист "Развитие на пазара" на Варшавската фондова борса, пазарът е пазар, за да среща нуждите на компаниите с търсенето на инвеститорите. Затова, когато има желание, останалото е въпрос на техника, заяви тя.

[Вестник Труд](#)

✓ Дянков порицан за дискриминация

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=1345319>

Финансовият министър *Симеон Дянков* бе порицан за дискриминация заради разликите в отпуските на различните видове държавни служители в неговото ведомство. Комисията за защита от дискриминация (КЗД) му предписа да гарантира на всички чиновници равен размер на почивката, но междувременно той възстанови справедливостта и така няма да има никакви последици за него.

Единственият ошетен остава жалбоподателят Иван Нейчев, който бе съкратен като главен експерт в дирекция "Държавен дълг и финансови пазари" на Министерството на финансите. Той е и шеф на Професионалното обединение на държавните служители.

Хората на трудов договор в министерството на Дянков - основно секретарки и друг помощен персонал, имаха право на 5 дни допълнителен отпуск за ненормирано работно време. Това е минимумът, предвиден в Кодекса на труда (чл. 156, ал. 1, т. 2).

Същевременно със своя заповед от 26 януари 2010 г. Дянков бе определил мнозинството чиновници, които са със статут на държавни служители, да вземат само по един допълнителен ден почивка за ненормирана работа. Министърът има това право, тъй като в Закона за държавния служител (чл. 50, ал. 2) е определен само таван за бонуса към отпуска - до 12 дни, но няма минимум.

Така държавните служители са в неравнопоставено положение спрямо останалите чиновници, твърди Нейчев. Той призова КЗД да задължи Дянков да преустанови неравното третиране. Шефовете на дирекции във финансите бяха най-недоволни, защото имаха право на по-малък отпуск от секретарките си.

По време на заседанията на КЗД служители на финансовото министерство представиха нова заповед на Дянков - от 21 януари 2012 г., според която държавните служители във финансовото министерство ще имат право на 5 дни допълнителен отпуск за ненормирана работа, а не както досега - един.

Тъй като различните законови текстове пораждат дискриминация между хората на трудов договор и тези на служебно правоотношение, преди месеци правителството препоръча на ведомствата чиновниците да получават по 5 дни за ненормиран труд.